EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 30.09.2009
KOM(2009) 515 lõplik

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,

mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmist

SELETUSKIRI

17. mai 2006. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe[1] võimaldab paindlikkusmehhanismi kaudu kasutada Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGF, edaspidi „fond") igal aastal piirmäära raames, mis on kuni 500 miljoni euro võrra suurem finantsraamistiku vastavates rubriikides ettenähtust. Fondist abi saamise tingimused on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta[2]. Nimetatud määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 546/2009,[3] millega laiendatakse fondi rakendusala. Muudetud määrust kohaldatakse alates 1. maist 2009 laekunud taotluste suhtes.

Komisjoni talitused on põhjalikult uurinud taotlusi, mille Belgia ja Iirimaa on esitanud kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1927/2006 ja eelkõige selle artiklitega 2–6.

Hinnangute kõige olulisemad punktid võib kokku võtta järgmiselt.

Juhtumid EGF/2009/004 BE/Oost en West Vlaanderen (tekstiilitööstus) ja EGF/2009/005 BE/Limburg (tekstiilitööstus)

1. Komisjon sai kaks Belgia ametiasutuste taotlust kätte 5. mail 2009 ja lisaks saatis liikmesriik täiendavat lisateavet kuni 29. juunini 2009. Taotlused põhinesid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1927/2006 (Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta) artikli 2 punktis b sätestatud konkreetsetel sekkumiskriteeriumidel ja need esitati kõnealuse määruse artiklis 5 sätestatud 10-nädalase tähtaja jooksul.

   Kuna kõnealused taotlused laekusid pärast 1. maid 2009, hinnati neid (kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määruse (EÜ) nr 546/2009 (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta)[4] artikliga 2) määruses (EÜ) nr 546/2009 sätestatud uute eeskirjade alusel

2. Belgia esitas kõnealused taotlused fondi asutamismääruse artikli 2 punkti b sekkumiskriteeriumi alusel, mille kohaselt on fondist abi saamise tingimuseks vähemalt 500 töötaja koondamine 9 kuu jooksul NACE (majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator) Revision[5] 13. osa („tekstiilitootmine") alla kuuluvas valdkonnas vastavalt NUTS II (statistiliste territoriaaljaotuste nomenklatuur) kahes külgnevas piirkonnas (Ida-Flandria (BE230) ja Lääne-Flandria (BE225)) ja ühes NUTS II piirkonnas (Limburg (BE220)). Kaks taotlust näitavad, et 46 Belgia tekstiilisektori ettevõttes toimus viiteperioodil 2 199 koondamist.

---

1 ELT L 139, 14.6.2006, lk 1.
2 ELT L 406, 30.12.2006, lk 1.
3 ELT L 167, 29.6.2009, lk 26.
4 ELT L 167, 29.6.2009, lk 26.
5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1893/2006, 20. detsember 2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006).

3. Taotluse EGF/2009/004 BE/Oost en West Vlaanderen (tekstiilitööstus) puhul toimus üheksa kuu jooksul (alates 31. maist 2008 kuni 28. veebruar 2009) **1 568** koondamist, millest 881 Ida- ja 867 Lääne-Flandrias.

   Taotluse EGF/2009/005 BE/Limburg (tekstiilitööstus) puhul toimus kaheksa kuu jooksul (alates 1. augustist 2008 kuni 31. märtsini 2009) **631** koondamist.

4. Et tõendada seost koondamiste ja maailmakaubanduste oluliste struktuurimuutuste vahel, väidab Belgia[6] mõlemas taotluses, et aastatel 2003–2007 suurenes EL 25 tekstiiliimport 23 %, kuid eksport vaid 3,6 %. EL 25 tekstiili kaubandusbilanss langes 2003. aasta 2,3 miljardi euro suurusest ülejäägist 2007. aastaks 744,8 miljoni euro suurusesse puudujääki. Taotluse esitaja näitab Maailma Kaubandusorganisatsiooni statistikale toetudes, et EL 27 osa maailma tekstiiliturul langes 2003. aasta 37,9 % tasemelt 2007. aastaks 33,9 % tasemele. Belgia tekstiilitööstust on otseselt mõjutanud ka tootmise ümberpaigutamine kolmandatesse riikidesse, eelkõige Türki ja Hiinasse, sealsete väiksemate tööjõukulude tõttu.

5. Belgia ametiasutused väidavad, et ei osatud ette näha Hiina impordikvoodi 2002. ja 2005. aasta kiire liberaliseerimise mõju Euroopa tekstiilisektorile. Olukorda raskendasid veelgi Hiina ja muude riikide, nagu Türgi, tekstiili impordikvootide liberaliseerimine ja suured imporditollid ühenduse tekstiilile sellistes riikides nagu Brasiilia ja India. Taotluse esitaja väitel raskendas olukorda veelgi Ühendkuningriigi kinnisvaraturu langus alates 2007. aasta novembrist ja sellest tulenenud Ühendkuningriigi tekstiiliimpordi (vaibad, polsterdus- ja mööbliriie) langus. Langusele aitas kaasa ka hiljutine majandus- ja finantskriis.

6. Taotlustes on kohalikku ja piirkondliku mõju kirjeldatud järgmiselt:

   Taotluse esitaja väidab, et 86,6 % Belgia tekstiilitööstuse töökohtadest asub kolmes NUTS II piirkonnas, mida käsitletakse kahes taotluses. Aastatel 2005–2007 kaotas tekstiilitööstus 3419 töökohta, s.o toimus 12,5 % vähenemine, samal ajal kui tööstussektoris kokku jäi töökohti vähemaks vaid 0,7 %. Kahes taotluses käsitletav otsene töökohtade kadumine, samuti sellega kaasnev kaudne töökohtade kadumine transpordi-, hooldus- ja toitlustussektoris mõjutab märkimisväärselt kohalikku ja piirkondlikku tööhõivet. Olukorda raskendab veelgi tekstiilitööstuse töötajate väike mobiilsus (tekstiilitööstuse sisene mobiilsus on vaid 2 %, võrreldes Flaami kogu tööturu 5,5 % mobiilsusega). Praegune majandus- ja finantskriis on põhjustanud lisaks paljude töökohtade kadumise asjaomaste piirkondade muudes sektorites.

   Nimetatud asjaolusid arvestades võib tõdeda, et koondamistel on kohalikule ja piirkondlikule tööturule märkimisväärselt negatiivne mõju.

7. Taotlustes käsitletakse 2 199 koondamist ettevõtetes BE/Oost en West Vlaanderen (tekstiilitööstus) ja BE/Limburg (tekstiilitööstus). Belgia on otsustanud toetada 2 199 töötajat.

8. Seoses määruse (EÜ) nr 1927/2006 artiklis 6 sätestatud kriteeriumide täitmisega on taotlustes esitatud järgmised asjaolud.

---

[6] EURATEX – SITC nomenklatuur.

Belgia ametiasutused on kinnitanud, et fondist saadav finantstoetus ei asenda meetmeid, mis on riikliku õiguse või kollektiivkokkulepete kohaselt äriühingute vastutusalas.

Belgia ametiasutused on näidanud, et kavandatud meetmed on mõeldud töötajate toetuseks ja neid ei kasutata ettevõtjate või sektorite ümberkorraldamiseks.

Belgia ametiasutused on kinnitanud, et abikõlblikud meetmed ei saa toetust muudest ühenduse rahalistest vahenditest.

Eespool toodud põhjustel tehakse ettepanek võtta vastu Belgia esitatud taotlused EGF/2009/004 BE/Oost en West Vlaanderen (tekstiilitööstus) ja EGF/2009/005 BE/Limburg (tekstiilitööstus), mis käsitlevad koondamisi 39 Ida- ja Lääne-Flandria ning 7 Limburgi NACE Revision 2 osa 13 („tekstiilitootmine") valdkonna ettevõttes vastavalt NUTS II tasandi kahes külgnevas piirkonnas (Ida-Flandria (BE230) ja Lääne-Flandria (BE225)) ja ühes NUTS II piirkonnas (Limburg (BE220)). Belgia on tõendanud, et kõnealused koondamised on põhjustatud maailmakaubanduse olulistest struktuurimuutustest, millel on majandusele märkimisväärne negatiivne mõju ning mis mõjutavad tööhõivet ja kohalikku majandust. Tehakse ettepanek võtta kooskõlastatud individuaalsetesse teenustepakettidesse kuuluvad abikõlblikud meetmed, millest fondist taotletav abisumma on taotluse EGF/2009/004 BE/Oost en West Vlaanderen (tekstiilitööstus) puhul 7 519 625 eurot ja taotluse EGF/2009/005 BE/Limburg (tekstiilitööstus) puhul 1 679 249 eurot, ehk kokku **9 198 874 eurot**.

Juhtum EGF/2009/08 IE/Dell

9. Komisjon sai Iirimaa ametiasutuste taotluse kätte 29. detsembril 2009 ja lisaks saatis liikmesriik täiendavat lisateavet kuni juuni ja juulini 2009. Taotlus põhines Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1927/2006 (Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta) artikli 2 punktis a sätestatud konkreetsetel sekkumiskriteeriumidel ja see esitati kõnealuse määruse artiklis 5 sätestatud 10-nädalase tähtaja jooksul.

   Kuna kõnealune taotlus laekus pärast 1. maid 2009, hinnati seda (kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määruse (EÜ) nr 546/2009 (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta)[7] artikliga 2) määruses (EÜ) nr 546/2009 sätestatud uute eeskirjade alusel.

10. Iirimaa esitas kõnealuse taotluse määruse (EÜ) nr 1927/2006 artikli 2 punkti a sekkumiskriteeriumide alusel, mille kohaselt on fondist abi saamise tingimuseks vähemalt 500 töötaja koondamine 4 kuu jooksul. Nimetatud neljakuuline periood kestis 3. veebruarist kuni 2. juunini 2009. Taotluses EGF/2009/08 IE/Dell käsitletakse kokku 2 840 koondamist, millest 1 135 toimus viiteperioodil ning 1 705 enne ja pärast seda. Taotluses on öeldud, et Dell Products (Manufacturing) Limited asub Kesklääne NUTS III piirkonnas. Piirkond hõlmab Limericki ja Clare'i krahvkonda ning Tipperary krahvkonna põhjaosa, samuti Limericki linna, Iirimaa suuruselt neljandat linnastut.

[7] ELT L 167, 29.6.2009, lk 26.

11. Et tõendada seost koondamiste ning majandus- ja finantskriisi vahel, väidab Iirimaa, et ülemaailmne majandus- ja finantskriis on märkimisväärselt mõjutanud maailmakaubanduse struktuuri arvutitööstuses. See on süvendanud veelgi juba toimuvaid muutusi maailmakaubanduses, mille tulemusena on suurtootjad, nagu Dell, sunnitud või motiveeritud otsima kavandatust varem väiksemate tootmis- ja tööjõukuludega riike.

Delli lauaarvutite tootmismudelisse kuulus turule lähedal asuv kohandamiskeskus. Arvestades lauaarvutite suurust oli majanduslikult põhjendatud nende kohandamine suhteliselt kulukates tootmiskeskustes nagu Iirimaa, sest veokulud sealt Euroopas asuvate klientideni olid oluliselt väiksemad kui Aasiast. Äriühingu konkurentsieeliseks on tema loomisest saadik olnud tema „otsene ärimudel", mille kohaselt ta müüs otse klientidele, kohandades lõpptoote kliendi nõudmistele. Kuna 2008. aasta esimeses kvartalis ületas maailma sülearvutite müük esmakordselt lauaarvutite müüki ja sülearvutite puhul on vähem kohandamisvõimalusi, saab tootmist kergemini Aasiasse paigutada ning ka veokulud on väiksemad.

Kavakohased koondamised Delli Limericki tehases ja tema samas piirkonnas asuvate tarnijate juures põhjustas äriühingu otsus viia kantavate arvutite[8] tootmine Limerickist üle Aasia originaaldisainiga seadmete tootjatele (ODM), kes asuvad peamiselt Hiinas. Ilma kantavate arvutite tootmiseta oleks Limericki tehasesse jäänud vaid väikesemahuline lauaarvutite tootmine, millel ei oleks olnud elujõulisuse säilitamiseks vajalikku mastaabisäästu. Seetõttu tehti otsus lõpetada Limerickis ka lauaarvutite tootmine. Delli personaalarvutitootmine Euroopas piirdub praegu vaid Poolas Łódźis asuva tehasega (sülearvutid ja lauaarvutid). Otsus viia tootmine Hiinasse põhines kolmel peamisel tööstusharus toimunud muutusel: konkureeriv hinnasurve Aasiast, kantavate arvutite müügi ja jaekanalite kasutamise suurenemine ning BRIC-riikide (Brasiilia, Venemaa, India, Hiina) tüüpiliselt hinnatundlikumate ja vähem kaubamärgiteadlike turgude kasv.

12. Taotluses on kohalikku ja piirkondliku mõju kirjeldatud järgmiselt. Delli tähtsust Limericki jaoks näitab tema osa tööstustööhõives ja kogu kesklääne piirkonna tööhõives. 30 700 tootmissektori töötajast töötas umbes 10,4 % Dellis. See on 1,7 % piirkonna 2008. aasta kogutööhõivest. Uuringud[9] on näidanud, et 2007. aastal sõltus igast 100st Delli täistööajaga põhitöökohast umbes 170 muud töökohta.

Töötustaseme baromeetri „Live Register" andmetel suurenes töötus kesklääne piirkonnas 2009. aasta 3. jaanuarist 10. maini 7 848 inimese võrra (26 272 registreeritud isikult 34 120-le).

Üle 2800 töökoha kadumine piirkonnas Dellis ja tema abiettevõtetes toimunud koondamiste tagajärjel võrdub vähemalt hinnanguliselt piirkonna tööstustööhõive 10 % ja kogu tööhõive 1,7 % vähenemisega.

Kõnealuseid asjaolusid arvestades võib tõdeda, et koondamistel on kohalikule ja piirkondlikule majandusele märkimisväärselt negatiivne mõju.

---

[8] Kategooria, mis hõlmab sülearvuteid, märkmikarvuteid ja võrguarvuteid.

[9] Allikad: Dell - An outline impact evaluation, 23. detsember 2008 (Forfįs) ja Employment and Value of Dell Operations, 24. veebruar 2009 (Forfįs).

13. Taotlus käsitleb 2 840 Dell Irelandi töötaja koondamist, kellest abi antakse 2 400-le. 2 840 koondatud töötajast on osa leidnud asendustöö või käib ümberõppel, mis jääb fondist taotletavast rahastamisest välja. Iirimaa on otsustanud toetada 2 400 töötajat.

14. Seoses määruse (EÜ) nr 1927/2006 artiklis 6 sätestatud kriteeriumide täitmisega on taotluses esitatud järgmised asjaolud. Iirimaa ametiasutused on kinnitanud, et fondist saadav finantstoetus ei asenda meetmeid, mis on riikliku õiguse või kollektiivkokkulepete kohaselt äriühingute vastutusalas. Iirimaa ametiasutused on kinnitanud, et kavandatud meetmed on mõeldud töötajate toetuseks ja neid ei kasutata ettevõtjate või sektorite ümberkorraldamiseks. Iirimaa ametiasutused on kinnitanud, et abikõlblikud meetmed ei saa toetust muudest ühenduse rahalistest vahenditest.

Eespool kirjeldatud põhjustel tehakse ettepanek rahuldada Iirimaa taotlus **EGF/2009/08 IE/Dell** seoses koondamistega Dellis, sest on tõendatud, et kõnealused koondamised on põhjustatud olulistest struktuurimuutustest maailma kaubanduses, mida on raskendanud ülemaailmne majandus- ja finantskriis ja millel on majandusele märkimisväärne negatiivne mõju ning mis mõjutab omakorda piirkondlikku ja kohalikku majandust. Tehakse ettepanek võtta kooskõlastatud individuaalsetesse teenustepakettidesse kuuluvad abikõlblikud meetmed, mille tarvis fondist taotletav abisumma on **14 831 050 eurot**.

Rahastamine

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi aasta kogueelarve on 500 miljonit eurot. Varasemate taotluste alusel on 2009. aastal kasutusele võetud juba 13 077 700 eurot, mistõttu on veel võimalik kasutada 486 922 300 eurot.

Komisjoni kavandatav eraldis fondist põhineb taotleja esitatud teabel.

Tekstiili- ja arvutitööstust käsitlevate taotluste põhjal, mille Belgia ja Iirimaa on esitanud fondist toetuse saamiseks, on rahastatavate kooskõlastatud individuaalsete teenustepakettide hinnanguline kogusuurus järgmine:

	(eurodes)
EGF/2009/004 BE/Oost en West Vlaanderen (tekstiilitööstus)	**7 519 625**
EGF/2009/005 BE/Limburg (tekstiilitööstus)	**1 679 249**
EGF/2009/08 IE/Dell	**14 831 050**
Kokku	**24 029 924**

Pärast kõnealuste taotluste[10] läbivaatamist ning arvestades fondist eraldatava toetuse maksimumsummat vastavalt määruse (EÜ) nr 1927/2006 artiklile 10 ja assigneeringute ümberpaigutamise ulatust, teeb komisjon ettepaneku kasutada Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vahendeid kogusummas **24 029 924** eurot, mis eraldatakse finantsraamistiku rubriigist 1a.

[10] Teatis komisjonile seoses Belgia (SEK(2009) 1154) ja Iirimaa (SEK(2009) 1207) taotlustega võtta kasutusele Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond, mis sisaldab komisjoni analüüsi kõnealuste taotluste kohta.

Taotletav toetussumma puhul jääb üle 25 % Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi aastasest maksimumsummast kasutamiseks 2009. aasta viimase nelja kuu jooksul, nagu on sätestatud määruse (EÜ) nr 1927/2006 artikli 12 lõikes 6.

Tehes käesoleva ettepaneku fondi kasutuselevõtmiseks, algatab komisjon 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 28 sätestatud lihtsustatud kolmepoolse menetluse, eesmärgiga saada mõlemalt eelarvepädevalt institutsioonilt nõusolek fondi kasutamise ja vajaliku summa suuruse kohta. Komisjon kutsub üles seda eelarvepädevat institutsiooni, kes saavutab fondi kasutamise eelnõu suhtes esimesena sobival poliitilisel tasandil kokkuleppe, teavitama oma kavatsustest teist eelarvepädevat institutsiooni ja komisjoni.

Kummagi eelarvepädeva institutsiooni eriarvamuse korral kutsutakse kokku ametlik kolmepoolne kohtumine.

Komisjon esitab ümberpaigutamise taotluse, et kirjendada 2009. aasta eelarvesse konkreetsed kulukohustuste ja maksekohustuste assigneeringud, nagu nõutakse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 28.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS,

mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmist

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta,[11] eriti selle punkti 28,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta,[12] eriti selle artikli 12 lõiget 3,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[13]

ning arvestades järgmist:

(1) Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (edaspidi „fond") asutati selleks, et osutada täiendavat abi koondatud töötajatele, kes kannatavad maailmakaubanduse struktuurimuutuste tagajärgede tõttu, ja aidata neil uuesti integreeruda tööturule.

(2) Fondi rakendusala on laiendatud alates 1. maist 2009 esitatud taotluste puhul ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel koondatud töötajatele.

(3) 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaselt on fondi kasutamise ülemmäär 500 miljonit eurot aastas.

(4) Belgia esitas 5. mail 2009 kaks taotlust fondi kasutuselevõtmiseks seoses tekstiilisektoris toimunud koondamistega. Kuna taotlused vastavad rahalise toetuse määramise nõuetele, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 1927/2006 artiklis 10, teeb komisjon ettepaneku eraldada **9 198 874** eurot.

(5) Iirimaa esitas 29. juunil 2009 taotluse fondi kasutuselevõtmiseks seoses arvutitööstuses toimunud koondamistega. Kuna taotlus vastab rahalise toetuse määramise nõuetele, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 1927/2006 artiklis 10, teeb komisjon ettepaneku eraldada **14 831 050 eurot**.

(6) Seetõttu tuleks võtta kasutusele fondi vahendid, et anda Belgia ja Iirimaa taotluste põhjal rahalist toetust,

---

[11] ELT L 139, 14.6.2006, lk 1.
[12] ELT L 406, 30.12.2006, lk 1.
[13] ELT C […], […], lk […].

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu 2009. aasta üldeelarve raames võetakse fondist kasutusele **24 029 924 eurot** kulukohustuste ja maksekohustuste assigneeringutena.

Artikkel 2

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*